

HÄMEENLINNA

Alilaurila

arkeologinen koekaivaus

rautakautisella ja historiallisen ajan

asuinpaikalla

2022

Juuso Koskinen
Alexander Suvorov

Tilaaja: Hämeenlinnan kaupunki

Sisältö

Perustiedot	2
Kartat	3
Koekaivaus	4
Maastotyö	4
Tulos	6
Lähteet	7
Kuvia tutkimusalueelta	7
Koeajat, havainnot ja löydöt.....	9
Koeojien koordinaatit.....	22

Kansikuva: Tutkimusalue ennen kaivun aloittamista. Kuva on otettu kohti länttä.

Perustiedot

Tutk.lupa: MV/221/05.04.01.02/2022

Alue: Kokonaan peltona oleva kiinteistö 109-416-8-50 Hämeenlinnan Luolajassa, n. 3 km Hämeenlinnan kirkolta lounaaseen. Kiinteistöllä sijaitsee kiinteä muinaisjäännös Alilaurila (1000044169), jota on pidetty rautakautisena hautapaikkana, metallinilmaisinharrastajien löytämien löytöjen perusteella.

Tarkoitus: Tutkia onko pellon kyntökerroksen alla säilynyt ehjiä kulttuurikerroksia, ja selvittää niiden laajuus, jos on.

Maastotyö: 2.11.–3.11. 2022

Tilaaja: Hämeenlinnan kaupunki

Tutkimukset: Krapu 2022 tarkastus.

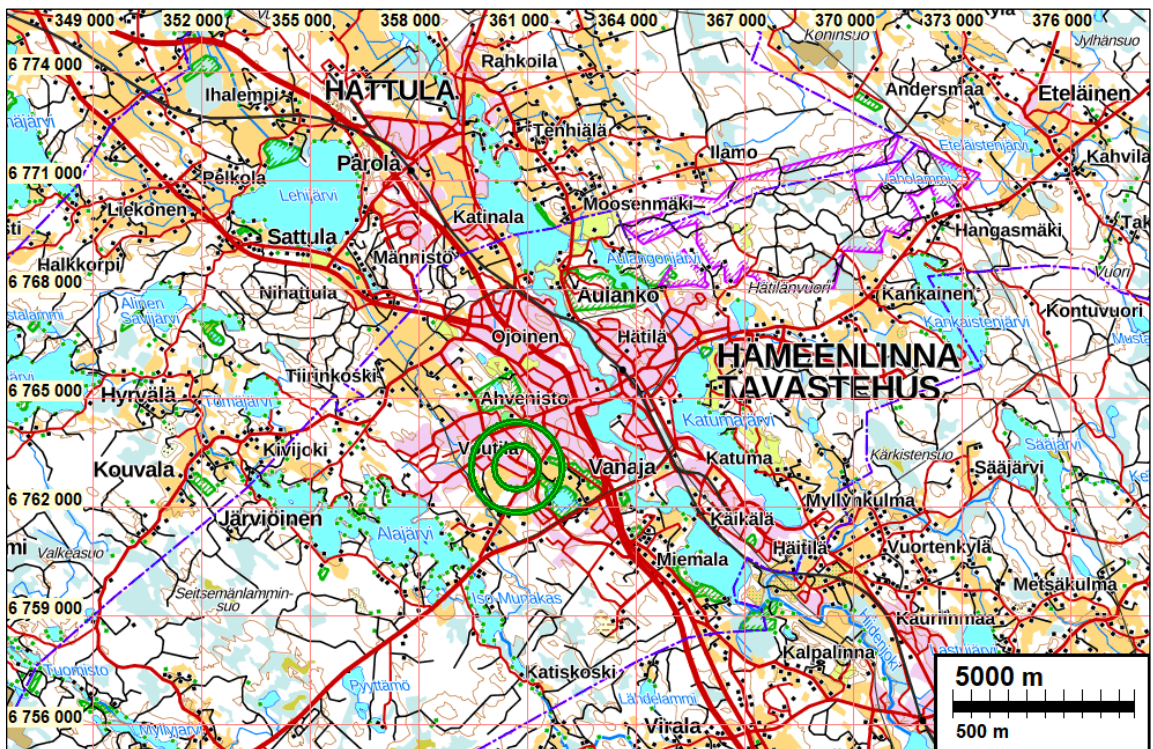
Tekijät: Tutkimuksen johtaja: Juuso Koskinen. Maastotyö: Juuso Koskinen ja Alexander Suvorov. Raportti: Alexander Suvorov ja Juuso Koskinen.

Löydöt: Rautakauden ja historiallisen ajan löytöjä. Sulanutta lasia, palanutta luuta, punasavikeramiikkaa, liitupiipun varren katkelma, fajanssia ja rautakauden tyyppin keramiikkaa. KM44310: 1–7.

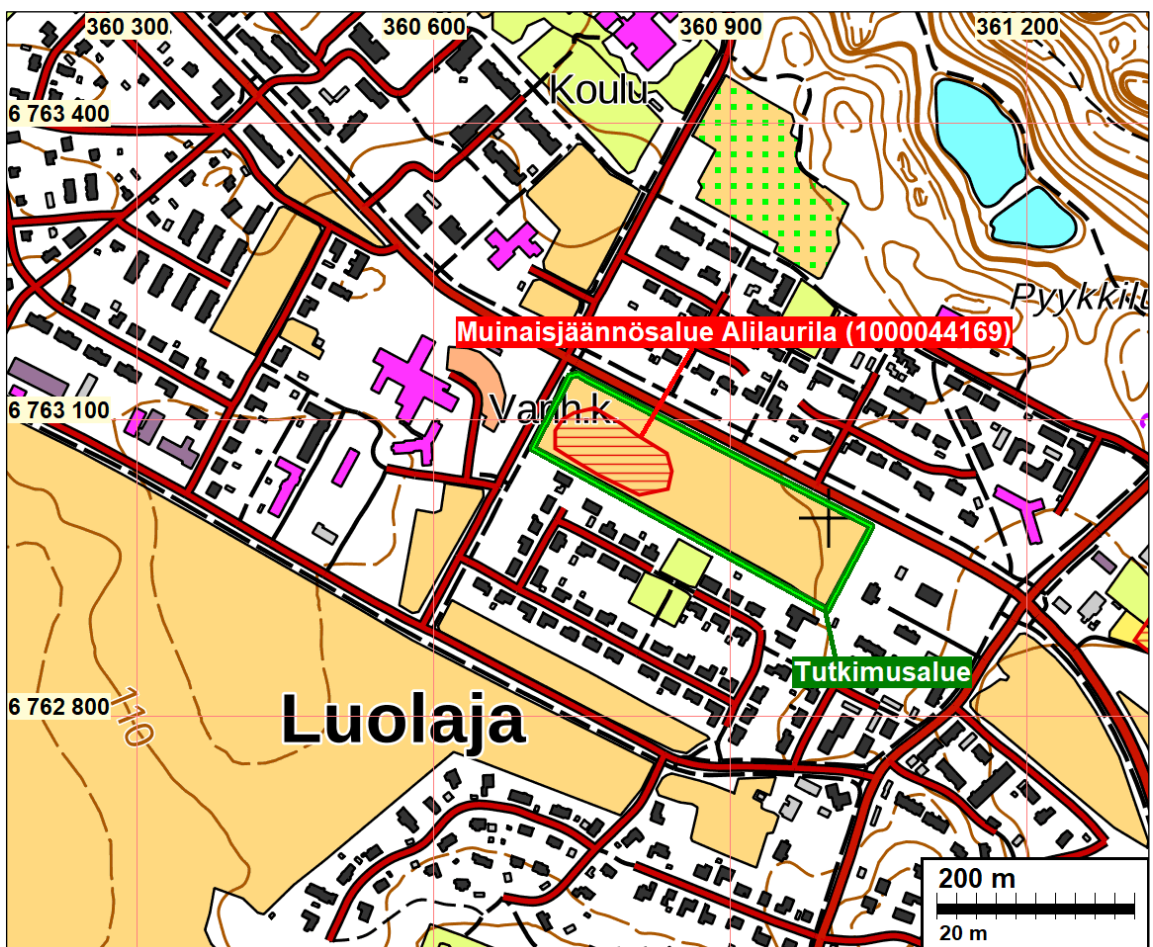
Tulos: Tutkimusalueen länsireunalta, jotakuinkin metallinilmaisinharrastajien tekemien löytöjen alueelta, tuli kyntökerroksen alta esille hiekkamaassa olevia tulenpidon merkkejä ja useita historiallisen ajan löytöjä. Myös rautakauden tyyppin keramiikkaa tuli esille yhdestä likamaalakusta. Kohdalla on siis moniperiodinen asuinpaikka, joka on kiinteä muinaisjäännös.

Muita tietoja: Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN ja N2000 järjestelmissä. Paikkamittaukset on tehty VRS-RTK-laitteella. Kartat ja ilmakuvat ovat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta 11/2022, ellei toisin mainittu. Muinaisjäännösrekisteri on tarkastettu 11/2022. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon, eikä niillä ole mitään kokoelmatunnusta. Valokuvat ovat digitaalisia, ja ne ovat tallessa Mikrolähti Oy:n palvelimella. Kuvaaja: Juuso Koskinen.

Kartat

Tutkimusalueen sijainti.

Tutkimusalue ja Alilaurilan (1000044169) muinaisjäännösalueen rajaus ennen koekaivausta.

Koeojat ja koekaivauksessa todettu kiinteä muinaisjäännös.

Koekaivaus

Hämeenlinnan Luolajassa sijaitsevan kiinteistön 109-416-8-50 länsireunalla on kiinteä muinaisjäännös Alilaurila (1000044169), jonka muinaisjäännösalueen raja perustuu harrastajien tekemiin metallinilmaisintöihin. Löytöjen perusteella on arvioitu, että paikalla saattaa olla säilyneenä rautakautinen kalmisto. Kiinteistöä koskevassa asemakaavaluonnoksessa muinaisjäännösalueen kohdalle on suunniteltu asuinrakentamista. Hämeenlinnan kaupungin museo – Kanta-Hämeen alueellinen vastuumuseo – on antanut asemakaavaluonnoksesta 12.5.2022 päivätyn lausunnon (HML/2650/12.03.08/2022), jossa todetaan, että kiinteän muinaisjäännöksen säilyneisyys ja rajausta täytyy selvittää koekaivauksin, jotta kohteen vaikutusta kaavoitukseen voidaan arvioida. Hämeenlinnan kaupunki tilasi tutkimuksen Mikrolitti Oy:ltä. Maastotyön tekivät Juuso Koskinen ja Alexander Suvorov 2.11-3.11.2022, tutkimuksen kannalta hyvissä olosuhteissa. Kaivinkoneen kuljettajana oli Tajucon Oy:n Jukka Sorsa.

Koekaivauksessa tutkittu alue sijaitsee Aleksis Kiven kadun ja Mäkilaurilantien risteyksen kaakkoispuolella. Se on kokonaan tasainen pelto, jonka ympäristö on täysin rakennettua, tiheine omakotitaloalueineen ja asfaltoituine teineen. Metallinilmaisinharrastajat löysivät kiinteään muinaisjäännökseen viittaavat löydöt vuonna 2022 pellon länsipäästä. Pellolta löydettiin muun muassa kankiketjun nivel, kupurasoljen, korujen, ja muiden rauta- sekä pronssiesineiden katkelmia. Hämeenlinnan kaupungin museon arkeologi, Antti Krapu, tarkasti paikan samana vuonna huhtikuussa, ja kiinteä muinaisjäännös rajattiin alustavasti löytöjen alueelle. Löytötyyppien perusteella arvioitiin, että paikalla saattaa olla säilyneenä rautakautinen hautapaikka.

Maastotyö

Tutkimuksen alussa pellon pinta käytiin läpi metallinilmaisimen kanssa. Samalla pellon pintaa tarkkailtiin löytöjen ja muiden muinaisjäännöksiin viittaavien merkkien varalta. Pello oli puitu, joten luotettavien pintahavaintojen tekeminen oli mahdollista. Kyntökerroksesta löytyi todennäköisesti

1600–1700-luvuille ajoittuva kupariseoksinen ruotsalainen raha - öre - ja jokseenkin vanhalta vaikuttava rautainen taltan pää. Rahan tarkempaa ajoitusta ei ollut mahdollista selvittää sen huonon säilyneisyyden takia. Taltan pääkin jäi tarkemmin ajoittamattomaksi löydöksi. Se saattoi ulkonäkönsä perusteella olla peräisin 1900-luvultakin. Löydöt jätettiin peltomultaan löytökohtansa viereen, ja niiden kohdat tutkittiin koeojia kaivamalla. Rahan löytökohtaan kaivettiin koeojat 8–10 ja taltan päänsä kohdalle koeojat 1–5. Koeojissa ei ollut mitään viitteitä kyntökerroksen alaisista muinaisjäännöskerroksista tai -rakenteista.

Loput 58 tutkimuksen koeojista kaivettiin alueelle, josta metallinilmaisinharrastajat olivat löydöt tehneet. Ojat olivat leveydeltään noin 150 cm ja pituudeltaan noin 5 m. Kaivu tehtiin varovasti, arkeologin tarkassa ohjeistuksessa ja seurannassa. Koneen kuljettajana oli henkilö, jolla on vuosien kokemus vastaavanlaisista arkeologisista konekaivuista. Jos muinaisjäännöksiin viittaavia merkkejä ei tullut esille, kaivua jatkettiin n. 15 cm verran pohjamaan sisään, jotta voitiin varmistua, ettei kohdalla ole muinaisjäännöksiä. Muinaisjäännöksiltä vaikuttavien merkkien ja löytöjen tullessa esille konekaivu lopetettiin, ja kohtia tutkittiin tarkemmin lapioilla ja lastoilla. Kaivaminen lopetettiin kokonaan heti, kun voitiin todeta, että jäännökset ovat muinaisjäännöksiä. Tutkimuksessa otettiin talteen ehjistä muinaisjäännöskerroksista tai -rakenteista saadut löydöt, lukuun ottamatta palamattomia luita. Kyntökerroksesta peräisin olleet löydöt laitettiin takaisin multaan, joilla koeojat täytettiin.

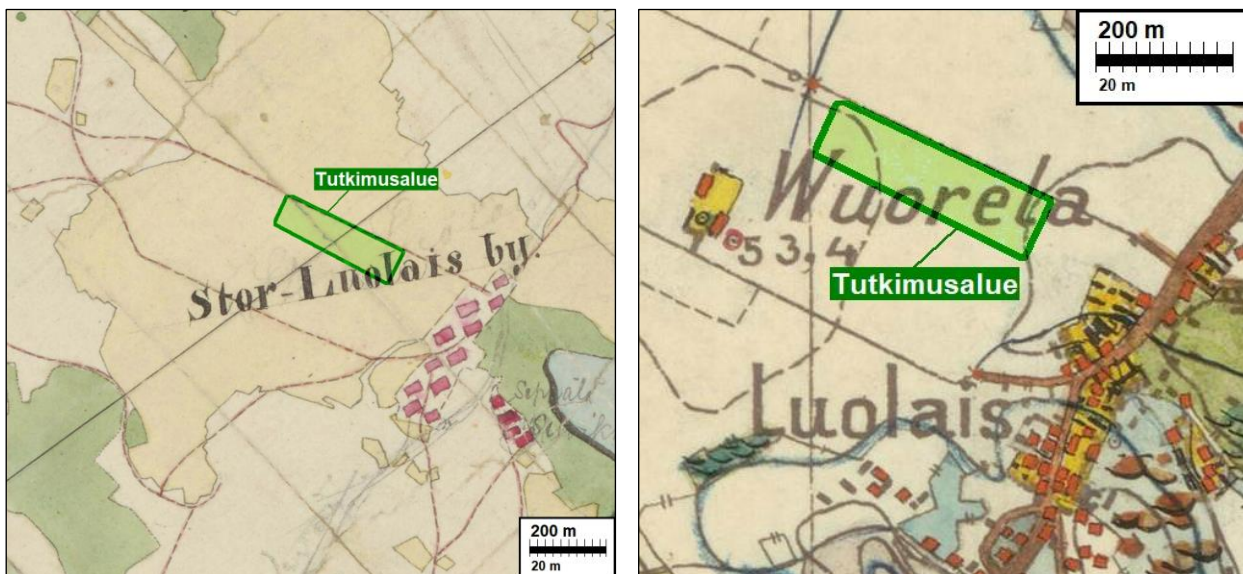
Muinaisjäännöstä todettiin koeojissa suunnilleen samalla alueella, jolta metallinilmaisinharrastajat olivat löytäneet rautakautisia ja sellaisiksi arvioituja löytöjä. Samalla kohdalla kyntökerroksen alainen maa oli suurimmaksi osakseen hietaa, kun muualla tutkimusalueella kaivetuissa koeojissa se oli savea. Pellolla oli normaali, noin 30 cm paksu, kyntökerros.

Muinaisjäännös näkyi pääasiassa hiiltoiminä, jotka olivat kyntökerroksen ja sen alaisen pohjamaan rajalla tai kokonaan pohjamaassa. Hiiltoymissä tai niiden kohdilla kyntökerroksen pohjalla oli myös usein rapautuneita kiviä sekä palaneen saven hippusia tai kappaleita. Tulenpidon jälkien yhteydestä tuli esille myös useita historiallisen ajan löytöjä, esimerkiksi liitupiipun varsi, punasavikeramiikkaa sekä koristelematonta fajanssia, ja voidaan olettaa, että löydöt sekä hiiltoymät liittyvät toisiinsa. Löydöt tulivat pohjamaan ja kyntökerroksen rajalta, samoin kuin tulenpidon merkitkin, ja osin pohjamaan sisästäkin, joten niitä tuskin voi pitää esimerkiksi peltoviljelyn vaiheessa paikalle tippuneina irtolöytöinä, vaan ne viittaavat siihen, että paikalla on ollut historiallisen ajan asutusta ennen löytökohdan peltoviljelyä. Historiallisen ajan asuinpaikkaan viittaavat myös kyntökerroksen ja hietaisen pohjamaan rajalta löytyneet muutamat palamattomat eläinten luut ja länsikulman koeojissa paikoin esiintynyt puusilppu. Hietamaassa ne eivät todennäköisesti olisi voineet säilyä rautakaudelta saakka. 1842 laaditulla pitäjänkartalla ja vuonna 1872 laaditulla senaatin kartalla muinaisjäännöksen kohdalla, kuten muuallakin tutkimusalueella, on peltoa. Historiallisen ajan löydöt voivat liittyä esimerkiksi torppaan tai mäkitupaan, jota kartoille ei ole merkitty. Muinaisjäännökseltä löytyneen liitupiipun katkelman perusteella keskiaikaisestakaan kylänpaikasta ei todennäköisesti ole kysymys.

Koeojassa 47 oli pintamaan alainen likamaalaikku, josta ainoina löytöinä saatiin 3 palaa rautakauden tyyppin keramiikkaa, joten on oletettavaa, että paikalla on säilynyt myös ehjää ja sekoittumatonta rautakautista kulttuurikerrosta, eikä ole myöskään poissuljettua, etteikö alueen hiiltoymät voisi osin tai kokonaankin liittyä rautakautiseen asuinpaikkaan tai kalmistoon.

Muinaisjäännöstä todettiin koeojissa 19–22, 30–36, 43–45, 47, 52–58. Muualla koeojien maat olivat löydöttömiä ja täysin vailla tulenpidon merkkejä tai muitakaan muinaisjäännöksiin viittaavia jälkiä.

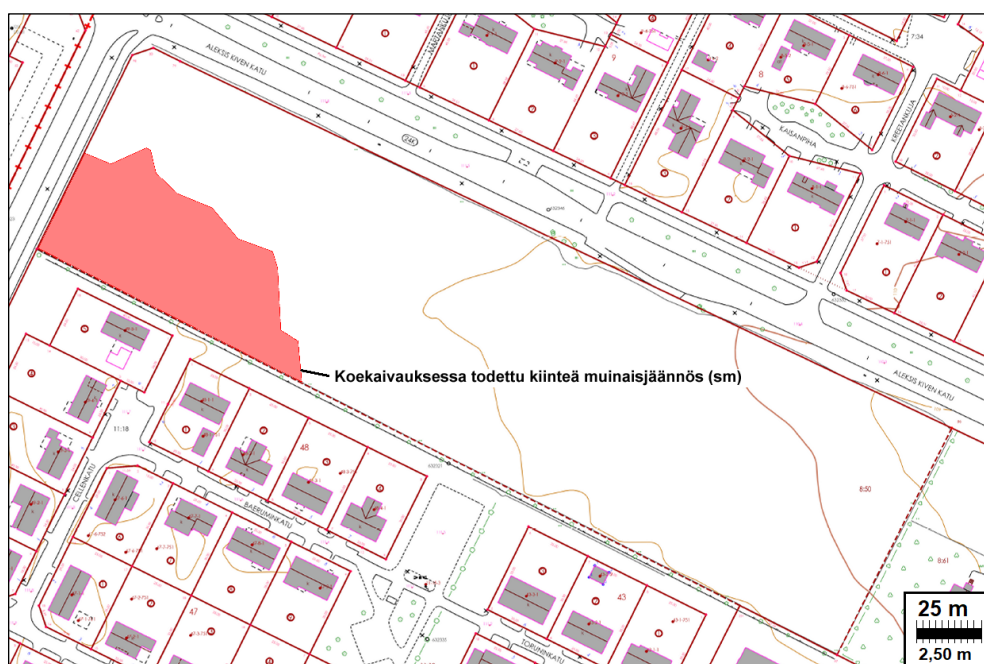
Koeojan 32 hiilisen maan laikusta otettiin puuhiiltä radiohiiliajoitusta varten. Näyte lähetetään analyysiin Uppsalan yliopiston ajoituslaboratorioon (The Tandem Laboratory).

Tutkimusalueen kohdalle on merkitty peltoa vuonna 1842 laaditulla pitäjänkartalla (vas.) ja vuonna 1872 laaditulla senaatin kartalla (oik.). Kumpaankin karttaan merkityt asutukset ovat kaukana tutkimusalueen rajoilta.

Tulos

Koekaivauksessa todettiin kyntökerroksen alla moniperiodista *kiinteää muinaisjäännöstä (sm)*, joka ajoittuu rautakaudelle- ja historialliselle ajalle. Muinaisjäännöstä näkyi koeojissa rippeinä ja pienialaisina laikkuina, mutta koeojien välisessä maassa voi silti olla säilyneenä suuriakin muinaisjäännösrakenteita, kuten kellareita, jätekuoppia tai mahdollisesti hautausiakin.

7.2.2022

Juuso Koskinen ja Alexander Suvorov, Mikroliitti Oy.

Lähteet

Pitäjäntkartta. 1842. Lehdet 2131 09 + 2132 07. Maanmittauslaitos.

Senaatinkartta. 1872. Lista 27, rivi XIV. Maanmittauslaitos.

Kuvia tutkimusalueelta

Tutkimusalue länsikulmalta kuvattuna, ennen kaivauksen aloittamista.

Tutkimusalue itäkulmalta kuvattuna, ennen kaivauksen aloittamista.

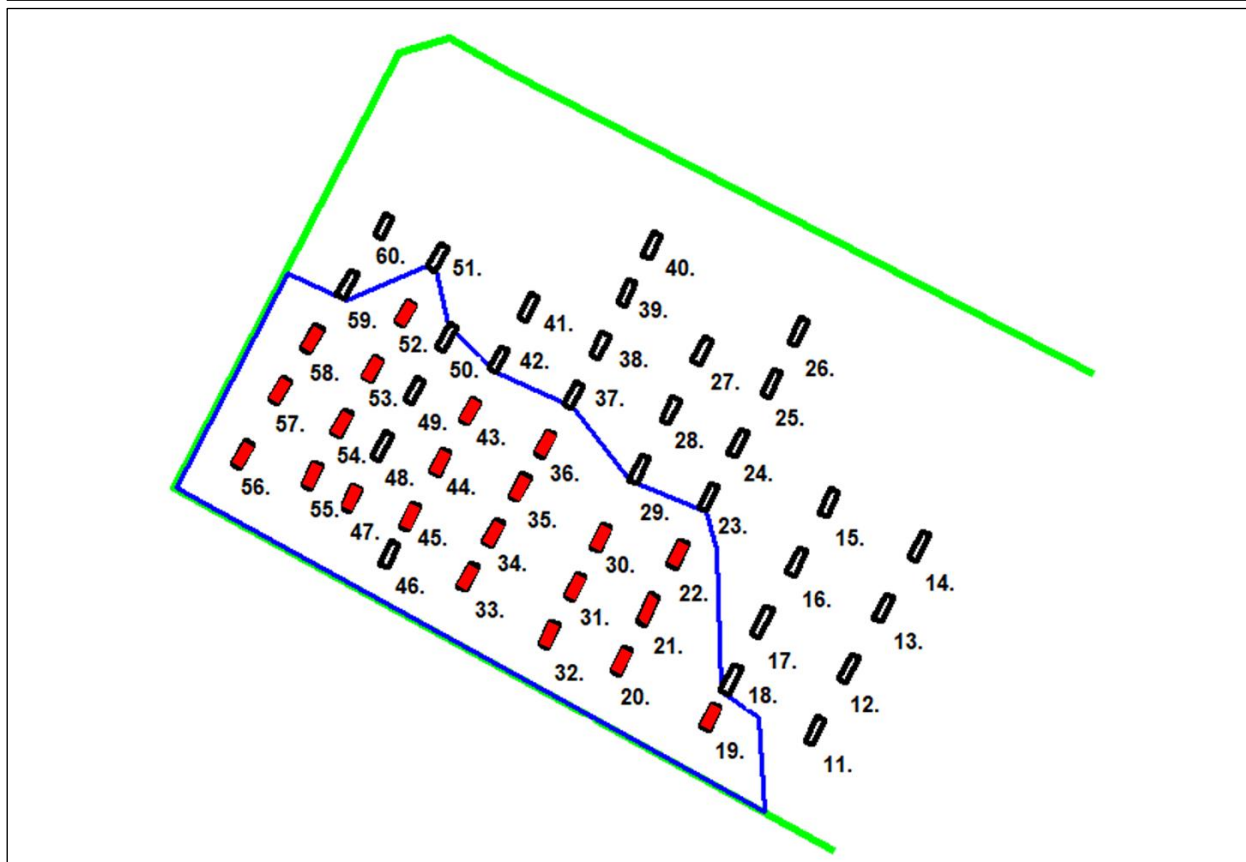
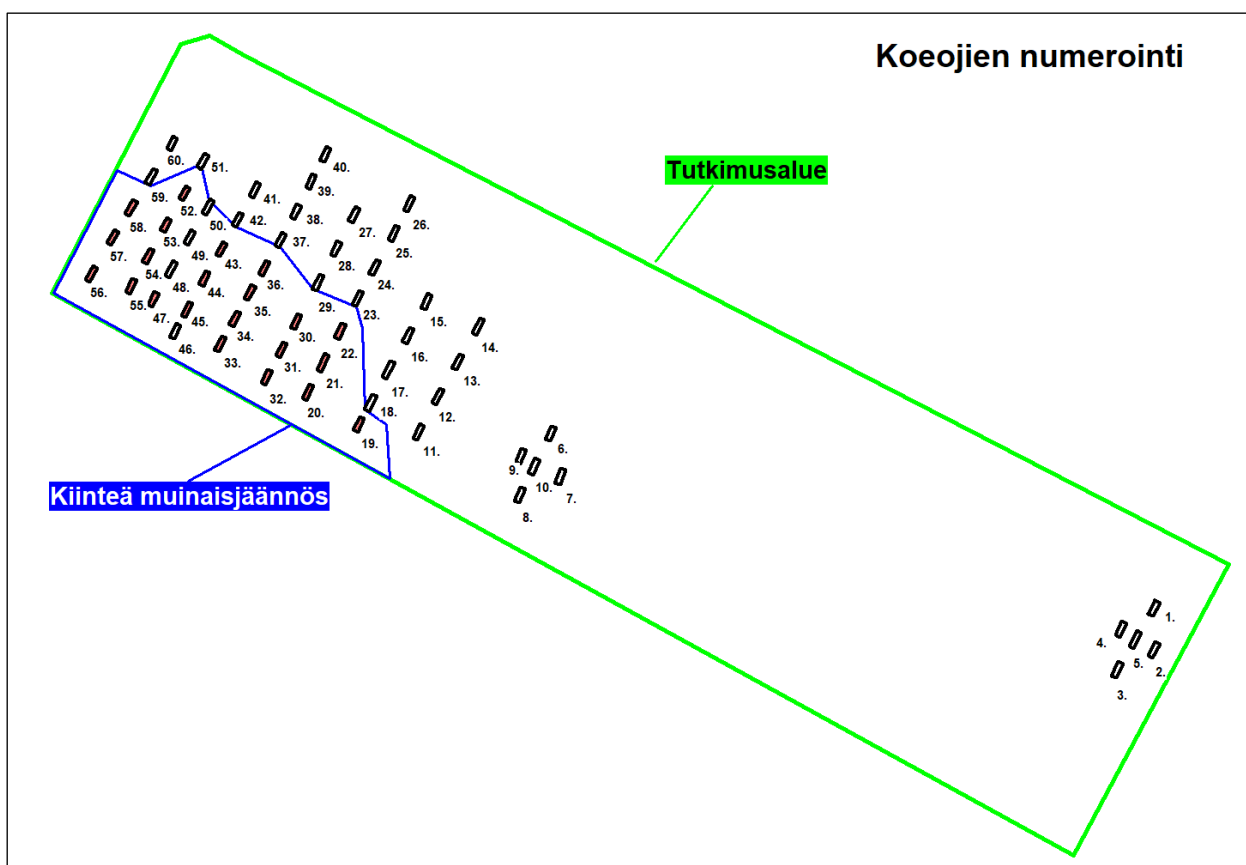

Vasemmalla: Koeojat 1–5 kuvattuna lounaaseen. Oikealla: Koeojat 6–10 kuvattuna etelään.

Vasemmalla: Tutkimusalueen luoteispäähän kaivettuja koeojia lounaaseen kuvattuna. Etualalla koeoja 14.
Oikealla: Luoteispään koeojia etelään kuvattuna. Etualalla koeoja 60.

Koeajat, havainnot ja löydöt

Kartassa punaisella koeajat, joissa todettiin muinaisjäännöstä. Muissa koeojissa oli kyntökerroksen alla vain puhdas savi tai hieta.

Kansallismuseon kokoelmiin toimitettavat löydöt (KM44310)

Alanro	Löytö	Koeoja
1	Sulanutta lasia	34
2	Palanutta luuta	36
3	Punasavikeramiikkaa, jonka ulkopuolella vihertävää lasitetta	36
4	Liitupiipun varren katkelma	44
5	Punasavikeramiikkaa, jonka sisäpinnalla kirkas lasite, jonka alla mustia pilkkuja	44
6	Fajanssi, jossa ei koristelua	45
7	Rautakauden tyyppin keramiikkaa (likamaalaukusta)	47

Havainnot koeojista, joissa todettiin muinaisjäännöstä

Koeoja 19

Pohjamaana savi. Kyntökerroksen alla hiiltä pilkkuina ja yhdessä kohdassa halkaisijaltaan noin 10 cm laikkuna. Paikoitellen palaneen saven hippuja.

Vasemmalla: Koeoja 19 länteen kuvattuna. Oikealla: Hiililaikku pohjamaan pinnassa.

Koeoja 20

Pohjamaana savi. Pohjamaan pinnassa hiilipilkkuja ja rapautuneita kiviä.

Vasemmalla: Koeoja 20 lounaaseen kuvattuna. Oikealla: Rapautunutta kiveä pohjamaan pinnassa.

Koeoja 21

Pohjamaana savi. Pohjamaan pinnassa muutamia rapautuneita kiviä ja hiiliä pilkkuina. Hiilistä maata myös halkaisijaltaan noin 20 cm laikkuna. Pohjamaan pinnassa lisäksi eläimen hammas.

Ylhäällä vasemmalla: Koeoja 21 kuvattuna lounaaseen. *Ylhäällä oikealla:* Rapautuneita kiviä ja hiilipilkkuja pohjamaan pinnassa. *Alhaalla vasemmalla:* Pohjamaan pinnasta löytynyt eläimen hammas.

Koeoja 22

Pohjamaana savi. Pohjamaan pinnassa muutamia rapautuneita kiviä ja hiilipilkkuja. Lisäksi ojassa oli pohjamaan sisälle menevä kivikeskittymä, joka oli halkaisijaltaan n. 30 cm. Kivet ovat mullansekaisessa maassa, joka jatkuu katkeamattomana kyntökerroksesta. Ne voivat olla siis peltoviljelyyn liittyvää kivien raivaustakin.

Vasemmalla: Koeoja 22 kuvattuna etelään. *Oikealla:* Koeojassa oli kivikeskittymä mullansekaisessa maassa. Kivikeskittymä jatkuu koeojan luoteisseinämässä.

Koeoja 30

Pohjamaana savi. Pohjamaan pinnassa muutama pieni hiililaikku ja hieman palaneen saven hippusia.

Vasemmalla: Koeoja 30 kuvattuna lounaaseen. Oikealla: Hiilipilkkuja pohjamaan pinnassa.

Koeoja 31

Kyntökerroksen pohjalla runsaasti kiviä, joista osa rapautuneita. Kerroksessa on lisäksi hiilipilkkuja ja muutamia palaneen saven hippusia.

Vasemmalla: Koeoja 31 kuvattuna etelään. Oikealla: Rapautuneita kiviä, hiilipilkkuja ja palannutta savea sisältänyttä kyntökerroksen alaosa.

Koeoja 32

Pohjamaana hieta. Kaksi pohjamaan sisälle menevää hiililaikkua, joissa myös rapautunutta kiveä. Jäännöksestä otettiin radiohiilinäyte.

Vasemmalla: Koeoja 32 kuvattuna itään. Oikealla: Pohjamaan sisälle menevät hiililaikut.

Koeoja 33

Pohjamaana hieta. Pohjamaassa runsaasti hiilipilkkuja sekä palaneen saven hippusia.

Vasemmalla: Koeoja 33 kuvattuna kaakkoon. Oikealla: Pohjamaan pinnassa oli runsaasti hiilipilkkuja ja palanutta savea.

Koeoja 34

Pohjamaana hieta. Pohjamaan sisässä hiilen ja mullansekainen maalaikku, joka oli halkaisijaltaan n. 40 cm. Laikussa oli mahdollisesti ladottuja särmikkäitä kiviä ja rapautunutta kiveä. Pohjamaan pinnassa oli runsaasti hiilipilkkuja ja kohtia, joissa maa oli palanut punaiseksi. Kyntökeroksen alaosassa oli sulanutta lasia, joka otettiin talteen.

Vasemmalla: Koeja 34 kuvattuna länteen. Oikealla: Pohjamaan pinnassa oli ladotun oloisia rapautuneita kiviä. Kuva on otettu luoteen.

Vasemmalla: Punaiseksi palanutta maata pohjamaan pinnassa. Oikealla: Pohjamaan pinnasta löytynyt sulanut lasi (KM44310:1).

Koeja 35

Pohjamaana hieta. Kyntökerroksen alaosassa ja pohjamaan pinnassa oli runsaasti hiilipilkkuja ja paikoitellen rapautuneita kiviä.

Vasemmalla: Koeja 35 kuvattuna kaakkoon. Oikealla: Koeojassa oli hiilipilkkuja ja rapautunutta kiveä kyntökerroksen pohjassa ja pohjamaan pinnassa. Kuva on otettu itään.

Koeoja 36

Pohjamaana hieta. Kyntökerroksen alaosassa ja pohjamaan pinnassa oli runsaasti rapautuneita kiviä, hiilipilkkuja ja palaneen saven hippusia. Kyntökerroksen alaosasta löydettiin 2 palanutta luuta ja 1 punasavikeramiikan pala. Löydöt otettiin talteen.

Vasemmalla: Koeoja 36 kuvattuna lounaaseen. Oikealla: Koeojassa oli hiilipilkkuja, rapautuneita kiviä ja palaneen saven hippusia kyntökerroksen pohjassa ja pohjamaan pinnassa.

Vasemmalla: Kyntökerroksen pohjalta löytyneet palaneet luut (KM44310:2).
Oikealla: Kyntökerroksen pohjalta löytynyt (KM44310:3).

Koeoja 43

Pohjamaana hieta. Pohjamaan pinnassa hieman hiilipilkkuja. Paikoitellen myös rapautunutta kiveä.

Vasemmalla: Koeoja 43 kuvattuna lounaaseen. Oikealla: Pohjamaan pinnassa oli hieman hiilipilkkuja.

Koeoja 44

Pohjamaana hieta. Hiilipilkkuja ja rapautunutta kiveä pohjamaan pinnassa. Kyntökerroksen alaosasta tuli kaksi punasavikeramiikan palaa sekä liitupiipun varren katkelma. Löydöt otettiin talteen.

Ylhäällä vasemmalla: Koeoja 44 kuvattuna lounaaseen. Ylhäällä oikealla: Pohjamaan pinnassa oli hiilipilkkuja. Kuva on otettu luoteeseen. Alhaalla vasemmalla: Kyntökerroksen alaosasta löytyneet punasavikeramiikan palat (KM44310:5) ja liitupiipun katkelma (KM44310:4).

Koeoja 45

Pohjamaana hieta. Kyntökerroksen alaosassa ja pohjamaan pinnassa havaittiin hiilipilkkuja, rapautuneita kiviä ja hieman puusilppua. Kyntökerroksen pohjalta löydettiin fajanssinpala, joka otettiin talteen.

Ylhäällä vasemmalla: Koeoja 45 kuvattuna etelään. *Ylhäällä oikealla:* Kyntökerroksen alaosassa ja pohjamaan pinnassa oli hieman hiilipilkkuja ja rapautuneita kiviä.

Alhaalla vasemmalla: Kyntökerroksen pohjalta löytynyt fajanssipala (KM44310:6).

Koeoja 47

Rautakautisen likamaalaikun sijainti: N 6763070,34 E 360729,46

Pohjamaana hieta. Pohjamaan sisässä halkaisijaltaan noin 60 cm likamaalaikku, joka jatkuu koeojan luoteisseinämässä. Likamaan ja kyntökerroksen raja on hyvin selväpiirteinen, joten vaikuttaa, ettei maan värjäytyminen ole peräisin peltoviljelyyn liittyvästä maanmuokkauksesta. Laikkuun kaivettiin lastalla noin 30 x 15 cm alainen läpileikkaus, josta nähtiin, että likamaa jatkuu tasan värisenä noin 15 cm pohjamaan pintaa syvemmälle, ja sen alta alkoi puhdas hieta. Läpileikkauksen maasta löytyi 3 palaa rautakauden tyyppin keramiikkaa, jotka otettiin talteen. Kyseessä on todennäköisesti sekoittumattomana säilynyt rautakautinen kulttuurikerros. Laikku muistuttaa muodoltaan ruumishaudan päätyä, mutta jos kyseessä olisi ruumishauta, olisi oletettavaa, että vainajan jäännöksiä olisi tullut esille. Ei ole kuitenkaan täysin poissuljettua, että kyseessä voisi olla haudan pää, johon vainajan jäännökset eivät vain yltä. Jäännöksen päälle laitettiin muovi ennen koeojan täyttämistä, ja sille mitattiin paikannus VRS-RTK -laitteella, alle 2 cm tarkkuudella.

Vasemmalla: Koeja 47 kuvattuna lounaaseen. Oikealla: Koeojassa 47 oli ympäristöään tummempi liika-laikku, josta löytyi rautakauden tyypin keramiikkaa.

Vasemmalla: Laikusta löytyi kolme palaa rautakauden tyypin keramiikkaa (KM44310:7). Oikealla: Jäännös peitettiin muovilla ennen koejan täyttöö. Muovi jäi kyntösyvyyden alapuolelle.

Koeja 52

Pohjamaana hieta. Pohjamaan sisässä on hiilisen maan laikku, jossa on yksi rapautunut kivi.

Vasemmalla: Koeja 52 kuvattuna länteen. Oikealla: Koeojassa oli hiilisen maan laikku, jossa oli rapautunut kivi.

Koeoja 53

Pohjamaana hieta. Kyntökerroksen alaosassa ja pohjamaan pinnassa havaittiin pieniä hiilipilkkuja ja hieman rapautunutta kiveä.

Vasemmalla: Koeoja 53 kuvattuna pohjoiseen. Oikealla: Kyntökerroksen alaosassa ja pintamaan pohjassa oli hiilipilkkuja ja hieman rapautuneita kiviä. Kuva on otettu koilliseen.

Koeoja 54

Pohjamaana hieta. Pohjamaan sisässä kaksi hiilisen maan laikkua, joista yksi oli halkaisijaltaan n. 30 cm ja toinen n. 60 cm. Kummassakin on myös rapautuneita kiviä.

Ylhäällä vasemmalla: Koeoja 54 kuvattuna etelään. Ylhäällä oikealla: Halkaisijaltaan 30 cm hiililaikku oli koeojan koillisnurkassa. Alhaalla vasemmalla: Halkaisijaltaan 60 cm hiililaikku oli koeojan kaakkoiskulmassa.

Koeoja 55

Pohjamaana hieta. Hiilisestä maasta koostuva laikku, joka on n. 70 cm halkaisijaltaan. Jäännöksessä myös särmikkäitä ja rapautuneita kiviä.

Vasemmalla: Koeoja 55 kuvattuna länteen. Oikealla: Koeojassa oli halkaisijaltaan n. 70 cm hiilisen maan laikku

Koeoja 56

Pohjamaana hieta. Kyntökerroksen alaosa ja pohjamaan pinnassa hiilipilkkuja, rapautuneita kiviä ja punaiseksi palanutta maata.

Vasemmalla: Koeoja 56 kuvattuna lounaaseen. Oikealla: Koeojan koilliskulmassa oli kyntökerroksen alaosa ja pohjamaan pinnassa hieman hiiliä, rapautuneita kiviä ja punaiseksi palanutta maata. Kuva on otettu itään.

Koeoja 57

Pohjamaana hieta. Hiilisestä maasta, rapautuneista kivistä ja palaneesta savesta koostuva laikku. Maassa myös hieman puusilppua. Jäännöksestä löytyi yksi palamaton luu.

Ylhäällä vasemmalla: Koeoja 57 kuvattuna lounaaseen. *Ylhäällä oikealla:* Laikku hiilistä maata, jossa oli rapautuneita kiviä ja puusilppua. Kuva on otettu lounaaseen. *Alhaalla vasemmalla:* Laikussa oli yksi palamaton luu.

Koeoja 58

Pohjamaana hieta. Kyntökerroksen pohjalla havaittiin hiiliä, puusilppua ja osittain rapautuneita kiviä.

Vasemmalla: Koeoja 58 kuvattuna lounaaseen. *Oikealla:* Kyntökerroksen pohjaa, jossa oli hieman hiiliä, puusilppua ja osittain rapautuneita kiviä.

Koeojien koordinaatit

N	E	KO	Huomioita
6763035,008	360789,602	19	Muinaisjäännöstä
6763034,43	360790,932		
6763030,396	360789,122		
6763031,274	360787,77		
6763039,745	360774,236	20	Muinaisjäännöstä
6763040,433	360772,919		
6763044,5	360774,898		
6763043,933	360776,235		
6763048,026	360778,436	21	Muinaisjäännöstä
6763048,827	360777,2		
6763053,359	360779,373		
6763052,705	360780,781		
6763057,548	360783,63	22	Muinaisjäännöstä
6763058,223	360782,224		
6763062,253	360784,271		
6763061,614	360785,669		
6763065,059	360771,507	30	Muinaisjäännöstä
6763064,412	360772,835		
6763060,388	360770,867		
6763061,089	360769,475		
6763056,837	360767,113	31	Muinaisjäännöstä
6763056,24	360768,454		
6763052,098	360766,452		
6763052,862	360765,195		
6763048,705	360762,799	32	Muinaisjäännöstä
6763048,102	360764,148		
6763044,257	360762,296		
6763044,99	360760,994		
6763053,891	360748,63	33	Muinaisjäännöstä
6763054,58	360747,294		
6763058,569	360749,409		
6763057,927	360750,707		
6763061,19	360752,861	34	Muinaisjäännöstä
6763061,92	360751,555		
6763065,73	360753,693		
6763065,111	360754,982		
6763068,874	360757,316	35	Muinaisjäännöstä
6763069,524	360755,993		
6763073,467	360758,06		
6763072,791	360759,386		
6763075,879	360761,355	36	Muinaisjäännöstä
6763076,73	360760,139		
6763080,578	360762,271		
6763079,91	360763,578		

6763086,017	360749,668	43	Muinaisjäännöstä
6763085,336	360751,011		
6763081,621	360748,95		
6763082,34	360747,734		
6763077,514	360744,726	44	Muinaisjäännöstä
6763076,852	360746,064		
6763073,09	360744,124		
6763073,761	360742,768		
6763068,544	360739,742	45	Muinaisjäännöstä
6763067,991	360741,049		
6763063,949	360739,081		
6763064,545	360737,796		
6763071,404	360729,837	47	Muinaisjäännöstä
6763070,8	360731,216		
6763066,887	360729,318		
6763067,783	360727,978		
6763102,174	360738,869	52	Muinaisjäännöstä
6763101,49	360740,096		
6763097,853	360738,122		
6763098,628	360736,926		
6763092,983	360733,526	53	Muinaisjäännöstä
6763092,331	360734,798		
6763088,627	360732,928		
6763089,396	360731,489		
6763083,982	360728,426	54	Muinaisjäännöstä
6763083,385	360729,82		
6763079,502	360727,676		
6763080,156	360726,325		
6763075,31	360723,337	55	Muinaisjäännöstä
6763074,7	360724,717		
6763070,668	360722,697		
6763071,419	360721,372		
6763074,294	360711,026	56	Muinaisjäännöstä
6763074,996	360709,726		
6763078,87	360711,854		
6763078,26	360713,175		
6763084,957	360717,227	57	Muinaisjäännöstä
6763085,679	360715,992		
6763089,412	360718,121		
6763088,683	360719,434		
6763093,464	360722,567	58	Muinaisjäännöstä
6763094,19	360721,249		
6763098,108	360723,562		
6763097,407	360724,867		
6762981,508	361021,488	1	
6762980,826	361022,888		

6762976,917	361020,973		
6762977,47	361019,577		
6762969,502	361021,561	2	
6762968,783	361022,857		
6762964,76	361020,809		
6762965,479	361019,519		
6762962,934	361012,275	3	
6762963,599	361010,815		
6762959,517	361008,808		
6762958,879	361010,115		
6762970,696	361011,226	4	
6762971,354	361009,848		
6762975,389	361011,748		
6762974,775	361013,23		
6762972,627	361016,144	5	
6762971,912	361017,528		
6762967,513	361015,318		
6762968,221	361013,883		
6763032,323	360845,445	6	
6763031,73	360846,856		
6763027,86	360845,145		
6763028,468	360843,666		
6763020,038	360848,309	7	
6763019,522	360849,76		
6763015,27	360848,132		
6763015,828	360846,543		
6763013,966	360837,927	8	
6763009,869	360836,127		
6763010,567	360834,651		
6763014,516	360836,458		
6763021,216	360836,571	9	
6763021,917	360835,129		
6763025,734	360836,794		
6763025,262	360838,284		
6763022,886	360840,818	10	
6763022,243	360842,111		
6763018,082	360840,208		
6763018,713	360838,801		
6763032,24	360808,579	11	
6763028,108	360806,516		
6763028,802	360805,218		
6763032,852	360807,194		
6763038,363	360812,035	12	
6763039,157	360810,831		
6763043,229	360812,953		
6763042,63	360814,319		
6763048,651	360817,888	13	

6763049,335	360816,594		
6763053,341	360818,658		
6763052,725	360820,051		
6763058,784	360823,711	14	
6763059,581	360822,482		
6763063,831	360824,694		
6763063,171	360826,089		
6763070,877	360809,406	15	
6763070,257	360810,745		
6763066,131	360808,852		
6763066,825	360807,474		
6763061,056	360804,144	16	
6763060,423	360805,478		
6763056,231	360803,373		
6763057,004	360801,962		
6763051,156	360798,467	17	
6763050,616	360799,851		
6763045,933	360797,588		
6763046,812	360796,222		
6763041,593	360793,258	18	
6763040,927	360794,652		
6763036,428	360792,507		
6763037,178	360791,087		
6763067,116	360788,731	23	
6763067,738	360787,456		
6763071,824	360789,424		
6763071,202	360790,722		
6763076,126	360793,639	24	
6763076,739	360792,307		
6763080,782	360794,41		
6763080,145	360795,738		
6763086,049	360799,292	25	
6763086,731	360797,982		
6763090,788	360799,947		
6763090,181	360801,314		
6763094,596	360803,806	26	
6763095,184	360802,483		
6763099,43	360804,543		
6763098,782	360805,83		
6763096,254	360788,45	27	
6763095,574	360789,722		
6763091,497	360787,674		
6763092,191	360786,324		
6763086,111	360783,048	28	
6763085,522	360784,376		
6763081,658	360782,535		

6763082,202	360781,201		
6763076,55	360777,885	29	
6763075,968	360779,198		
6763071,694	360777,183		
6763072,33	360775,747		
6763084,328	360766,26	37	
6763085,012	360764,982		
6763088,791	360766,864		
6763087,994	360768,251		
6763092,549	360770,835	38	
6763093,216	360769,54		
6763096,865	360771,302		
6763096,265	360772,71		
6763101,322	360775,237	39	
6763101,889	360773,929		
6763105,789	360775,695		
6763105,112	360777,028		
6763109,117	360779,354	40	
6763109,757	360778,022		
6763113,72	360779,957		
6763113,055	360781,265		
6763103,475	360759,49	41	
6763102,78	360760,756		
6763098,814	360758,742		
6763099,581	360757,448		
6763094,576	360754,361	42	
6763093,9	360755,659		
6763090,169	360753,669		
6763090,895	360752,433		
6763062,117	360736,126	46	
6763061,48	360737,48		
6763057,681	360735,665		
6763058,336	360734,324		
6763075,401	360734,193	48	
6763076,158	360732,888		
6763080,526	360735,156		
6763079,82	360736,531		
6763084,958	360739,692	49	
6763085,662	360738,413		
6763089,385	360740,429		
6763088,717	360741,82		
6763093,8	360745,071	50	
6763094,561	360743,78		
6763098,358	360745,884		
6763097,625	360747,227		
6763111,783	360744,346	51	

6763111,088	360745,641		
6763107,033	360743,525		
6763107,971	360742,192		
6763102,404	360728,39	59	
6763103,253	360727,093		
6763107,318	360729,517		
6763106,608	360730,767		
6763112,433	360734,662	60	
6763113,257	360733,381		
6763116,6	360735,242		
6763115,849	360736,532		